

گفتمان طنز سیاسی معاصر ایران و شباهت‌های ساختاری آن

با نثر مطایبه‌آمیز انگلیسی

دکتر محمد غضنفری

عضو هیأت علمی گروه زبان انگلیسی

دانشگاه تربیت معلم سبزوار

با نگاهی به پیشینه و جایگاه طنز در ادبیات کلاسیک فارسی، این مقاله به تکوین و تکامل طنز اجتماعی به مثابه‌ی یک نوع ادبی مستقل (genre) در دوران بیداری ایرانیان در عصر مشروطیت و پس از آن می‌پردازد و پس از ارائه‌ی تعریفی از طنز، ساختار صوری طنز سیاسی معاصر در برخی نشریات امروز ایران را مورد بررسی قرار می‌دهد. در ادامه‌ی بحث، ابزارهای بیانی، صنایع بدیعی و آرایه‌های ادبی به کار گرفته شده در مطالب طنز سیاسی معاصر دسته‌بندی شده و نمونه‌های مربوط به هر یک در جای خود ارائه گردیده است. ضمناً، از نظر به کارگیری ابزارهای کلامی و آرایه‌های ادبی مشابه، نثر طنز سیاسی فارسی با نمونه‌هایی از نثر مطایبه‌آمیز یا غیرجدی (non-serious) انگلیسی مقایسه شده و شباهت‌های ساختاری موجود بین این دو گونه نثر نشان داده شده است.

کلیدواژه‌ها: طنز و مطایبه ادبیات بیداری مشروطیت، مقایسه طنز سیاسی فارسی با نثر مطایبه‌آمیز انگلیسی، گفتمان طنز.